

Gezinnen

Fiche nr. 6

Opgesloten en gescheiden

JRS Belgium bezoekt elke week de detentiecentra voor migranten. We ontmoeten er regelmatig mensen met buiten de muren naaste familieleden. Ze komen in aanmerking voor gezinshereniging, maar worden toch opgesloten. Ook worden gezinnen met kinderen nog steeds opgesloten in de detentiecentra voor gezinnen. De negatieve gevolgen van detentie zijn duidelijk. Door ze blijven bloot te stellen, hopen we de praktijk te veranderen.

TERUGKEERBELEID EN RECHT OP GEZINSLEVEN

Het **recht op eerbiediging van het familieleven** is een fundamenteel recht. Het kan echter worden **beperkt**. De autoriteiten gebruiken deze mogelijkheid om de detentie en verwijdering van vreemdelingen met een Belgische partner of kinderen of met een reguliere verblijfsstatus te rechtvaardigen.

In 2023 had **40%** van de mensen die we in detentie ontmoetten, buiten **naaste familie**. De **meerderheid** van hen werd uiteindelijk zelfs **gerepatrieerd**. Het gebrek aan kwalitatieve juridische bijstand in detentie, de complexiteit van bestaande procedures, en de beperkte rechterlijke controle op deze situaties verklaren gedeeltelijk deze cijfers.

Gezinnen met kinderen worden niet langer opgesloten in de collectieve detentiecentra (gesloten centra). Ze worden echter nog **steeds vastgehouden in de centra voor gezinnen** (terugkeerhuizen), waar hun rechten beperkt zijn. Deze vasthouding druist in tegen het hoger belang van het kind.

... HET VERHAAL VAN JEAN-PAUL

Ik zit al zeven maanden opgesloten. Ik woon al 24 jaar in België en ben hier **getrouwd**.

We hebben **drie kinderen** die naar een Nederlandstalige school gaan. Ik heb geen diploma en ik vind het belangrijk dat mijn kinderen er wel een behalen. Al mijn energie gaat naar mijn kinderen. Ik ben trots op hen en ze maken me erg gelukkig. Tot het einde zal niets ons scheiden. Tenminste, dat dacht ik.

Op een dag ben ik plots gearresteerd omdat ik niet over de juiste papieren beschik. Ik **durf het niet aan mijn kinderen te vertellen**. Mijn vrouw komt me hier bezoeken, maar ik wil niet dat ze de kinderen meeneemt. Ik wil niet dat ze me hier zo zien. Ik spreek ze elke dag per telefoon. We mogen hier geen smartphone hebben en de jongste begrijpt niet waarom ze me niet kan zien. Ze wordt er gek van. Het doet pijn om hier te zijn.

De kinderen groeien op zonder hun vader te zien. **Hoe kan ik bijdragen en mijn familie helpen** als ik hier opgesloten zit? Ze willen me terugsturen naar mijn land, maar ik kan toch niet vertrekken en mijn kinderen hier achterlaten?

ONZE AANBEVELINGEN

Het terugkeerbeleid moet beter rekening houden met het gezinsleven en gezinnen met kinderen mogen niet meer worden opgesloten. Wij bevelen het volgende aan :

- **Veranker het verbod op scheiding van gezinnen;**
- Stel de **rechter** in staat om de **gepastheid** van een **detentiebeslissing** te toetsen en dus rekening te houden met de gezinsituatie.
- Verbeter de kwaliteit van **rechtshulp** in detentie ;
- **Sluit de detentiecentra voor gezinnen ;**
- Werk **alternatieven voor detentie** uit.

